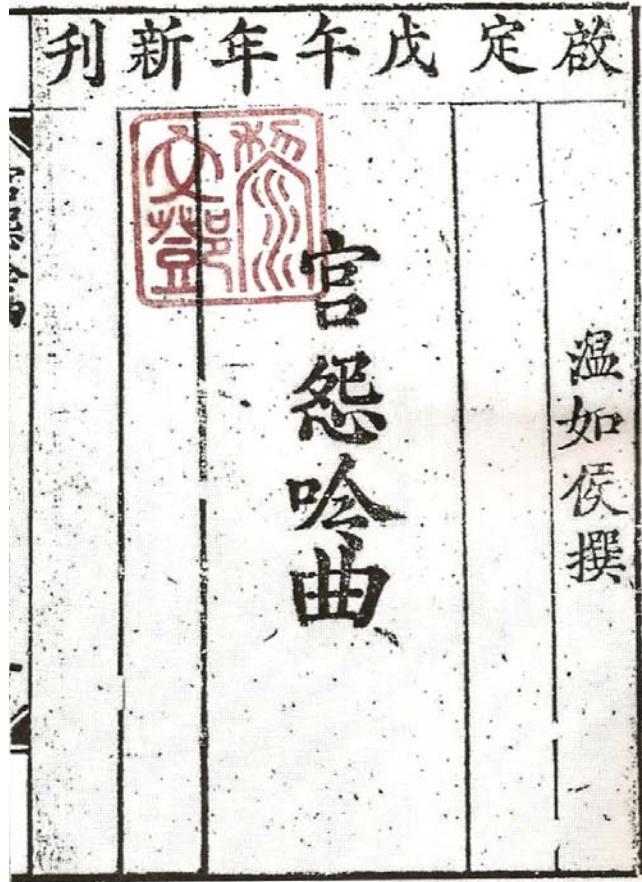

CUNG OÁN NGÂM KHÚC

Ôn Như Hầu NGUYỄN GIA THIỀU soạn

宮怨吟曲

[Lê Văn Đặng phiên theo bản NÔM in năm Mậu Ngọ 1918]

啟定戊午年新刊 Khải Định Mậu Ngọ niên tân san

溫如侯撰 Ôn Như Hầu soạn

宮怨吟曲 Cung Oán Ngâm Khúc

trang 1

THI VÂN

Vô đoan nguyệt lão oán hồng nhan
 Tịch mịch không khuê bửu triện tàn
 Bán chằm thu cùng ngâm dạ vĩnh
 Mãn song lương nguyệt tỏa xuân hàn
 Sầu khiêu tàn chúc liên cô ảnh
 Lăn đỏi lãng hoa lý bội hoàn
 Nhứt phiến u tình nan tận thoát
 Trượng huy thanh lệ phác chu lan
 Hà Bình Ngu Khê Hậu Sinh Soạn

[1b] 無端月老怨紅顏 寂寞空閨寶篆殘
 半枕秋蛩吟夜永 滿窗涼月鎖春寒
 愁挑殘燭憐孤影 懶對菱花理佩環
 一片幽情難盡話 仗揮清淚撲朱欄
 河平愚溪後生撰

*Nguyệt lão ghen chi khách má hồng,
 Triện tàn vắng vẻ chốn phòng không.
 Canh khuya nửa gối trùng eo ốc,
 Xuân khoá đầy song nguyệt lạnh lùng.
 Buồn gọi đèn tàn tro bóng dáng,
 Biếng soi gương sang sửa bông vòng.
 Mảnh tình u uất khôn bày tỏ,
 Vẩy khắp câu lan giọt lệ trong.*

Khuyết Danh

[Đọc bản Nôm chép tay nơi PHỤ LỤC, trang 18 ;
 Mười tờ phóng ảnh bản khắc in, do Alexandre Lê chép từ
 Trường Viễn Đông Bác Cổ Paris, có ghi lại nơi cuối bài.]

trang 2

1. Trãi vách quế gió vàng hiu hắt,
Mảnh vũ y lạnh ngắt như đồng,
Oán chi những khách tiêu phòng,
Mà xui phận bạc nằm trong má đào.
5. Duyên đã may có sao lại rủi,
Nghĩ nguồn cơn dở dối sao đang,
Vi đâu nên nổi dở dang,
Nghĩ mình, mình lại nên thương nỗi mình.
9. Trộm nhớ thuở hình hài tạo hóa,
Về phù dung một đóa khoe tươi,
Nhụy hoa chưa mím miệng cười,
Gấm nàng Ban đã lạt mùi thu dung.
13. Áng đào kiếm đâm bông nã chúng,
Khóe thu ba dợn sóng khuynh thành,
Bóng gương lấp lánh trong màn,
Cỏ cây cũng muốn nổi tình mây mưa.
17. Chìm đáy nước cá lờ đờ lặn,
Lửng da trời nhạt ngấn ngư sa,
Hương trời đấm nguyệt si hoa,
Tây Thi mất vía, Hằng Nga giật mình.
21. Câu cầm tú đàn anh họ Lý,
Nét đan thanh bực chị chàng Vương,
Cờ tiên rượu thánh ai đương,
Lưu Linh, Đế Thích là làng tri âm.
25. Cằm điểm nguyệt phỏng tầm Tư Mã,
Phú lâu thu lạ gã Tiêu Lang,
Dấu mà tay múa miệng vang,
Thiên tiên cũng ngành nghề thường trong trăng.
29. Tài sắc đã vang lừng trong nước,
Bướm ong càng xao xác ngoài hiên,
Tai nghe nhưng mắt chưa nhìn,
Bình Tề Tuyên đã nổi lên đùng đùng.
33. Hoa xuân nọ còn phong nộn nhụy,
Nguyệt thu kia chưa hé hàn quang,
Hồng lâu còn khóa then sương,
Thâm khuê còn tấm mùi hương khuynh thành.
37. Làng cung kiếm rắp ranh bán sể,
Khách công hầu ngấp nghé mong sao,
Vườn xuân bướm hầy còn rào,
Thấy hoa mà chẳng lối vào tìm hương.
41. Gan chẳng đá khôn đường há chuyển,
Mặt phàm kia dễ đến Thiên Thai,
Hương trời sá động trần ai,
Dấu vàng ngàn lượng dễ cười một khi.
45. Ngấm nhờn sự cố chi ra thế,
Sợi xích thẳng chi để vương chn,
Vắt tay nằm nghĩ cơ trần,
Nước dương muốn tưới nguội dần lửa duyên.

49. Kìa thế cuộc như in giấc mộng,
Máy huyền vi mở đóng khôn lường,
Về chi ăn uống sự thường,
Cũng còn tiền định khá thương lạ.

53. Đòi rất kẻ thiên ma bách chiết,
Hình thì còn bụng chết đòi nau,
Thảo nào khi mới chôn nhau,
Đã mang tiếng khóc ban đầu mà ra !

57. Khóc vì nỗi thiết tha sự thế,
Ai bày trò bãi bể nương dâu,
Trắng răng đến thuở bạc đầu,
Tử, sanh, kinh, cụ làm nau mấy lần.

61. Cuộc thành bại hầu càn mái tóc,
Lớp cùng thông như đúc buồng gan,
Bịnh trần đòi đoạn tâm can,
Lửa cơ đốt ruột, dao hàn cắt da.

65. Gót danh lợi bùn pha sắc xám,
Mặt phong trần nắng nhuộm mùi dâu,
Nghĩ thân phù thế mà đau,
Bọt trong bể khổ, bè đầu bến mê.

69. Mùi tục vị lười tê tân khổ,
Đường thế đồ gót rĩ khi khu,
Sóng cồn cửa bể nhấp nhô,
Chiếc thuyền bào ảnh lô xô gập ghình.

73. Trẻ tạo hóa đành hanh quá ngán,
Dắt dúi người lên cạn mà chơi.
Lò cừ nung nấu sự đời,
Bức tranh vân cầu vẽ người tang thương.

77. Đèn vũ tạ nhện giăng cửa mốc,
Thú ca lâu để khóc canh dài,
Đất bằng bồng lấp chông gai,
Ai đem nhơn ảnh nhuộm mùi tà dương.

81. Mồi phú quý như làng xa mã,
Bãi vinh hoa lừa gã công khanh,
Giấc Nam Kha khéo bắt bình,
Bưng con mắt dậy thấy mình tay không.

85. Sân đào lý dâm lòng man mác,
Nền đình chung nguyệt gác mơ màng.
Cánh buồm bể hoạn mệnh mang,
Cái phong ba khéo cột phùng lợi danh.

89. Quyền họa phước trời tranh mất cả,
Chút tiện nghi chẳng trả phần ai,
Cái quay búng sẵn trên trời,
Mờ mờ nhơn ảnh như người đi đêm.

93. Hình mộc thạch vàng kim ổ cổ,
Sắc cầm ngư ủ vũ ê phong,
Tiêu điều nhơn sự đã xong,
Sơn hà cũng huyễn, côn trùng cũng hư.

97. Cầu thệ thủy ngòi trơ cỏ độ,
Quán thu phong đứng rữ tà huy.
Phong trần đến cả sơn khe,
Tang thương đến cả hoa kia cỏ này.

101. Tuồng huyễn hóa đã bày ra đấy,
Kiếp phù sanh trông thấy mà đau.
Trăm năm còn có gì đâu,
Chẳng qua một nắm cỏ khô xanh rì !

105. Mùi tục lụy đường kia cay đắng,
Vui chi mà đeo đẳng trần duyên.
Cái gương nhờn sự triền triền,
Liệu thân này với cơ thiên phải nao.

109. Thà mượn thú tiêu dao cửa Phật,
Mối thất tình quyết dứt cho xong,
Đa mang chi nữa đèo bông,
Vui gì thế sự mà mong nhơn tình !

113. Lấy gió mát trăng thanh kết nghĩa,
Mượn hoa đàm đước tuệ làm duyên.
Thoát trần một gót thiên nhiên,
Cái thân ngoại vật là tiên trong đời.

117. Ý cũng rắp ra ngoài đào chú,
Quyết lộn vòng phu phụ cho cam.
Ai ngờ trời chẳng cho làm,
Quyết đem dây thắm mà giam bông đào.

121. Hẩn túc chương làm sao đẩy tá,
Hay tiền nhân hậu quả xưa kia.
Hay thiên cung có điều gì,
Xuống trần mà trả nợ đi cho rồi.

125. Kia điều thú là loài vạn vật,
Dẫu vô tri cũng bắt đèo bông.
Có âm dương, có vợ chồng,
Dẫu từ thiên địa cũng vòng phu thê.

129. Đường tác hợp trời kia run rủi,
Lọt làm sao cho khỏi nhơn tình.
Thôi thôi ngoảnh mặt làm thinh,
Thử xem con tạo gieo mình nơi nao ?

133. Tay nguyệt lão khờ sao có một,
Bồng tơ tình vương gót cung phi.
Cái đêm hôm ấy đêm gì,
Bóng dương lồng bóng trà mi chập chùng.

137. Liều thực được mơ mòng thụ vũ,
Đóa hải đường thức ngủ xuân tiêu.
Cành xuân hoa chúm chím chào,
Gió đông thổi đã cợt đào gheo mai.

141. Xiêm nghê nợ tả tơi trước gió,
Áo vũ kia lấp ló trong trăng.
Sênh ca mấy khúc vang lừng,
Cái thân Tây Tử trên chường điện Tô.

145. Nệm hồng thúy thơm tho mùi xạ,
Bóng bội hoàn lấp ló trắng thanh,
Mây mưa mấy giọt chung tình,
Đình trầm xuân/hương khóa một cảnh mẫu đơn.

149. Khảy khúc phụng cung đàn thúy dịch,
Thổi hơi kim ngón địch đàn trì.
Càng đàn càng địch càng mê,
Càng gay gắt điệu, càng tê tái lòng.

153. Mây ngài lẩn mặt rồng lồ lộ,
Sắp song song đôi lúa nhân duyên.
Hoa thơm muôn đội ơn trên,
Cam công mang tiếng thuyền quyên với đời.

157. Trên chín bệ mặt trời gang tấc,
Chữ xuân riêng sớm chực trưa chiều.
Phải duyên hương lửa cùng nhau,
Xe dê lọ rắc lá dâu mới vào.

161. Khi áp mạn ôm đào gác nguyệt,
Lúc cười sương cợt tuyết đèn phong.
Đóa lê ngon mắt cữu trùng,
Tuy mây điểm nhạt nhưng lòng cũng xiêu.

165. Về vưu vật trăm chiều sơ suất,
Lòng quân vương chi chút liền tay.
Má hồng không thuốc mà say,
Nước kia muốn đổ thành này muốn long.

169. Vườn Thượng Uyển khúc trùng Thanh Dạ,
Gác Lâm Xuân điệu ngã Đình Hoa.
Thừa ân một giấc canh tà,
Tờ mờ nét ngọc lập lòe vẽ son.

173. Trong trướng gấm chí tôn vôi vọi,
Nhưng khi nào gàn gửi quân vương.
Dẫu mà ai có ngàn vàng,
Đố ai mua được một tràng mộng xuân.

177. Thôi cười nọ lại nhãn mảy liễu,
Gheo hoa kia lại dứ gót sen.
Thân này uốn éo vì duyên,
Cũng cam một tiếng thuyền quyên với người.

181. Lan mấy đóa lạc loài sơn dã,
Uổng mùi hương vương giả nhiều thay.
Gấm như cân trát duyên này,
Cam công đặt cái khăn này tấc ơ.

185. Tranh tỷ dục nhìn ưa chim nọ,
Đồ liên chi lần trở hoa kia.
Chữ đồng lấy đấy làm ghi,
Mượn lời thất tịch mà thề bách niên.

189. Hạt mưa đã lợt miền đài các,
Những mừng thăm cá nước duyên may.
Càng lâu càng lấm mùi hay,
Cho cam công kẻ nhúng tay thùng chàm.

193. Ai ngờ bỗng một năm một lượt,
Nguồn cơn kia chẳng tát mà vơi.
Suy đi đâu biết cơ trời,
Bỗng không mà hóa ra người vị vong.

197. Đuốc vương giả chí công là thế,
Chẳng soi cho đến cõi âm nhai.
Muôn ngàn hồng tía đua tươi,
Chúa xuân nhìn hái một hai bông gài.

201. Vốn đã biết cái thân câu trở,
Cá no mỗi cũng khó nhử nên.
Ngán thay cái én ba ngàn,
Một cây cù mộc biết chen cành nào !

205. Song đã cậy má đào chon chót,
Hắn duyên tươi phận tốt hơn người.
Nào hay con tạo trêu người,
Hang sâu chút hé mặt trời lại râm.

209. Trong cung quế âm thầm chiếc bóng,
Đêm năm canh trông ngóng lần lần.
Khoảnh làm chi bấy chúa xuân,
Chơi hoa cho rửa nhụy dần lại thôi.

213. Lầu đãi nguyệt đứng ngồi dạ vũ,
Gác thừa lương thức ngủ thu phong.
Phòng tiêu lạnh ngắt như đồng,
Gương loan bề nửa, dải đồng xé đôi.

217. Chiều ủ dột giấc mai khuya sớm,
Về bang khung hồn bướm vẫn vơ.
Thâm khuê vắng ngắt như tờ,
Cửa châu gió lọt, rèm ngà sương gieo.

221. Ngán phượng liễn leo leo lỗ chỗ,
Dấu dương xa áng cỏ quanh co.
Lầu Tần chiều lạt về thu,
Gối loan tuyết đóng, chăn cù giá đông.

225. Ngày sáu khắc tin mong nhận lắng,
Năm canh đêm lạnh tiếng chuông rền.
Lạnh lòng thay giấc cô miên,
Mùi hương tịch mịch, bóng đèn thâm u.

229. Tranh biếng ngắm trong đồ tổ nữ,
Mặt buồn trông trong cửa nghiêm lâu.
Một mình đứng tủi ngồi sầu,
Đã than với nguyệt lại sầu với hoa.

233. Buồn vì nỗi lòng đà khắc khoải,
Ngán trăm chiều bước lại ngẩn ngơ.
Hoa này bướm nở thờ ơ,
Để gầy bông thắm để xơ nhụy vàng.

237. Đêm năm canh lầu nương vách quế,
Cái buồn này ai để giết nhau.
Giết nhau chẳng cái lưu cầu,
Giết nhau bằng cái u sầu độc chưa !

241. Tay nguyệt lão hư sao chẳng chớ,
Xe thế này có dở hay không ?
Đang tay muốn dứt tơ hồng,
Bực mình muốn đập tiêu phòng mà ra !

245. Nào thuở dạo vườn hoa năm ngoái,
Đóa hồng đào hái buổi còn xanh.
Trên gác phượng, dưới lầu oanh,
Gối du tiên hãy rành rành song song.

249. Bây giờ đã ra lòng rẻ rúng.
Để thân này cỏ úng tơ mảnh.
Đông Quân sao khéo bất tình,
Cảnh hoa tàn nguyệt, bực mình hoài xuân.

253. Nào lúc tựa lầu Tần hôm nọ,
Cảnh liễu mảnh bẻ thuở đương tơ.
Khi trướng ngọc, lúc rèm ngà,
Mảnh xuân y hãy sờ sờ dấu in.

257. Bây giờ đã ra lòng ruồng rẫy,
Để thân này nước chảy hoa trôi.
Sưu công sao khéo trêu người,
Bóng đèn tà nguyệt tẻ mùi ký sinh.

261. Cảnh hoa lạc nguyệt minh nường ấy,
Lửa hoàng hôn như cháy tấm son.
Hoàng hôn thôi lại hôn hoàng,
Nguyệt hoa thôi lại thêm buồn nguyệt hoa !

265. Buồn vì nỗi nguyệt tà ai chuộng,
Buồn vì điều hoa rụng ai nhìn.
Tình buồn cảnh lại vô duyên,
Tình trong cảnh ấy, cảnh bên tình này.

269. Khi trận gió lung lay cảnh bích,
Nghe rì rầm đế mách ngoài xa.
Mơ hồ nghĩ tiếng xe ra,
Đốt phong hương khá mà hơi áo tà.

273. Ai ngờ tiếng đế ran ri rĩ,
Giọng bi thu ghẹo kẻ cô phòng.
Vắng tanh nào thấy vân mông,
Hơi thê lương lạnh, ngắt song phi huỳnh.

277. Khi bóng tỏ chênh vênh trước ốc,
Nghe vang lừng tiếng giục bên tai.
Đè chừng nghĩ tiếng tiêu đời,
Nghiêng bình phấn mốc mà nhồi má nheo.

281. Ai ngờ tiếng quyên kêu ra rả,
Điều thương xuân khóc ả sương khuê.
Lạnh lòng nào thấy ở ê,
Khí bi thương sực nước hè lạc hoa.

285. Tiếng thúy điện cười già ra gắt,
Mùi quyền môn thắm chất nên phai.
Nghĩ nên tiếng cửa quyền ôi,
Thì thông thả vậy cũng thôi một đời.

289. Ví sớm biết lòng trời đeo đẳng,
Dấu thuê tiền cũng chẳng buồn tênh.
Nghĩ mình lại ngán cho mình,
Cái hoa đã trót gieo cành biết sao !
293. Miếng cao lương phong lưu nhưng lợm,
Mùi hoắc lê thanh đạm mà ngon.
Cùng nhau một giấc hoành môn,
Lau nhau ríu rít/chíu chít cò con cũng tình.
297. Mình có biết phận mình ra thế,
Dãi kết điều ỏ ọ làm chi.
Thà rằng cục kịch nhà quê,
Dầu lòng nũng nịu nguyệt kia hoa này.
301. Chiều tịch mịch đã gầy bóng thỏ,
Vẽ tiêu tao lại vẽ hoa đèn.
Muốn đem ca tiểu giải phiền,
Cười nên tiếng khóc, hát nên giọng sầu.
305. Ngọn tâm hỏa đốt dầu nét liễu,
Giọt hồng băng thấp ráo làn son.
Dơ buồn đến cảnh cỏ con,
Trà nồng nước nhứt, hương đùn khói đôi.
309. Trong gang tấc mặt trời xa mấy,
Phận hẩm hiu đường ấy vì đâu ?
Sanh ly đời rất thời Ngâu,
Một năm còn thấy mặt nhau một lần.

313. Huống chi cũng lạm phần sơn phấn,
Luống năm năm chực phận buồn không.
Khéo vô duyên bấy cửu trùng,
Thấm nào nhuộm lại tơ hồng cho tươi.
317. Vườn thượng uyển hoa cười với nắng,
Lối đi về ai chẳng chịu ong.
Đoành Nhâm một giải nông nông,
Bóng dương bên ấy đứng trông bên này.
321. Tình rầu rĩ làm ngậy nhĩ mục,
Chốn phòng không như giục mây mưa.
Giấc chiêm bao những đêm xưa,
Giọt mưa cửu hạn còn mơ đến rày.
325. Trên chín bệ có hay chẳng nhẽ,
Khách quần thoa mà để lạnh lòng !
Thù nhau ru hời đông phong,
Góc vườn đái nắng cầm bông hoa đào.
329. Tay tạo hóa có sao mà độc,
Buộc người vào kim ốc mà chơi.
Chống tay ngồi cản sự đời,
Muốn kêu một tiếng cho dài kẻ cầm !
333. Nơi lạnh lẽo nơi trinh gằn gặt,
Há phai sơn lạt phấn ru mà.
Trêu người chi mãi trắng già,
Sao con chỉ thấm mà ra tơ mảnh !

337. Lòng ngán ngẩm buồn tênh mọi nỗi,
 Khúc sầu trường bối rối đường tơ.
 Ngọn đèn phòng động đêm xưa,
 Bông hoa tịnh để tro tro chưa tàn.

341. Mà lượng thánh đa đoan kíp mấy,
 Bỗng ra lòng rún rẩy vì đâu ?
 Bỏ già tỏ nỗi xưa sau,
 Chẳng đem nỗi ấy mà tau ngự cùng.

345. Đêm phong vũ lạnh lùng có một,
 Giọt ba tiêu thánh thót cầm canh.
 Bên tường thấp thoáng bóng huỳnh,
 Vách sương nghi ngút đèn xanh lò mờ.

349. Mắt chẳng nhấp, đồng hồ sao cạn,
 Cảnh tiêu điều ngao ngán dường bao.
 Buồn này mới gọi buồn sao ?
 Một đêm nhớ cảnh biết bao nhiêu tình.

453. Bóng câu thoáng bên màn mấy nỗi,
 Những hương sầu phấn tử bao xong.
 Phòng khi động đến cửu trùng,
 Giữ sao cho được má hồng như xưa.

PHỤ LỤC
 Bài thơ Nôm (khuyết danh)

1	2	3	4	5	6	7	8
月	菱	更	春	憺	恹	凝	握
老	殘	是	鎖	微	燭	情	泣
慳	永	婦	苔	烟	麝	幽	勾
之	採	踏	窻	殘	麝	鬱	欄
客	准	虫	月	諸	拚	坤	深
鴈	房	腰	冷	膝	花	排	淚
紅	空	屋	泚	媵	鏤	燼	冲

1. Nguyệt lão ghen chi khách má hồng,
2. Triện tàn vắng vẻ chốn phòng không.
3. Canh khuya nửa gối trùng eo ốc,
4. Xuân khoá đầy song nguyệt lạnh lùng.
5. Buồn gọi đèn tàn tro bóng dằng,
6. Biếng soi gương sang sửa bông vòng.
7. Mảnh tình u uất khôn bày tỏ,
8. Vẩy khắp câu lan giọt lệ trong.

啟定戊午年新年刊

温如侯撰

宮怨吟曲

宮怨吟曲

詩云

無端月老怨紅顏 寂寞空閨寶篆殘
 半梳秋蚤吟夜求 滿窗涼月鎖春寒
 愁挑殘燭憐孤影 懶對菱花理佩環
 一片幽情難盡話 仗揮清淚撲朱欄

河平 愚溪後生撰

疎壁桂飆鑽蠶訖
 怨之仍客椒房
 麻吹分薄酬融膈
 為鳧輒浚撰江
 擬命命吏輒傷浚
 濫收課形骸造化
 魁芙蓉艾朶誇鮮
 蒞花渚晚吐琪
 錦娘班色棘味秋容
 盜爽臉挑尾惱象
 睽秋波酒弄傾城
 膝翹炆燎融崩
 鞞核拱闕浚情遠湄
 沉底渚鮪瀘沓洛
 朗勝丞雁謹魚沙
 香丕耽月痴花
 西施秩醜姪娥秩命

官羅吟曲

二

勾錦緒彈英戶李
 涅丹青塌姊私王
 旗仙醕聖埃當
 劉伶帝釋兜廊知音
 琴店月訪尋司馬
 賦樓秋界河羊郎
 酉麻搗棋四嘯
 天仙拱掇霓裳融膝
 才色色喋凌融浩
 虹蜂強敲壳外軒
 聰瓊仍昧渚聰
 病齊宣色浚連同同
 花春怒群封嫩莖
 月秋箕渚戲寒光
 紅樓群鎖扞霜
 深閨群浸味香傾城
 廊弓劔拉名謝鶴
 客公侯服臍蒙牢
 園春蛭唉群攪
 覓花麻拯塢色尋香

肝	極	破	坤	唐	呵	轉	糶	凡	箕	易	典	天	台
香	丞	詫	動	塵	埃	百	鑽	斜	兩	易	哄	艾	欺
錦	人	事	據	之	眾	世	壯	赤	繩	之	底	紅	蹟
物	孤	酬	抄	機	塵	浩	楊	悶	洒	外	寅	炤	綠
箕	世	局	如	印	戒	夢	履	玄	微	翽	揀	坤	量
殊	之	餒	旺	事	常	拱	群	前	定	可	傷	路	哭
喙	室	几	千	磨	百	折	形	時	群	膝	托	隊	堯
哭	為	沒	切	他	事	世	埃	排	路	巖	波	娘	梳
泉	稜	典	課	落	頭	死	生	驚	恨	夕	冤	尔	吝

官怨吟曲

三

局	成	敗	侯	勵	厦	邊	拉	窮	通	如	燻	薩	肝
病	塵	喙	斷	心	肝	炤	饑	焯	腓	刀	寒	割	膠
躡	名	利	奔	披	色	謚	栖	風	塵	爆	染	味	櫬
味	俗	味	亂	瘳	辛	苦	渤	醜	波	苦	藪	頭	凌
雅	造	化	傳	亨	遇	嗙	隻	船	炮	影	泣	潑	拉
殿	舞	榭	蝸	扛	韜	木	埒	幘	雲	狗	驢	馱	桑
坦	平	俸	拉	柁	核	埃	梳	人	影	染	味	斜	陽

饒富貴折節事
把榮花盧姪公卿

取南柯窖不
焯强相越寬舍孤空

城苑李淫箠
壤鼎鐘月擱麻忙

一翅帆波宦
巧風波窖樂坊利名

權禍福丞爭
幸便宜扭者分埃

巧捶捧產連丞
麻麻人影如馱移店

形木石鑽金
色禽魚塢雨吹風

蕭條人事屯
山河拱幻晁虫拱虛

棟逝水對諸
館秋風蹲愈斜暉

風塵典奇山
桑滄典奇花箕靴尼

官怨吟曲

從幻化屯排
劫浮生韞寬麻坊

鼻辭群固之
扭戈艾檢靴卸撐諷

味俗累羨箕
慍之麻刀等塵緣

巧鞠人事厘
料身尼買機禪沛免

他慢趣逍遙
每七情决搥朱衝

多忙之女初
慍之世事麻蒙人情

枳鯁沫膝清
慢花曇燻慧少緣

脱塵艾踏天
与身外物野仙辭莪

意拱拉罍外
决論錢夫婦朱甘

埃疑丞拯朱
决批續齋麻監尾苑

宰夙障少牢帝佐
台前因後菓初篋

台天宮固調之
新塵麻者女故朱未

箕鳥歎異類萬物
酉無知拱扞切榷

固陰陽固婦歎
酉徐天地拱鏡夫妻

塘依合丕箕接攝
律少牢朱塊人情

催催睽極少清
此貼混造招命尼苑

弭月老嗑牢固女
俸綵情玉踏宮妃

丐店最意店之
膝楊竈膝茶靡蝨重

料芍藥懔懔瑞雨
孕海棠賦肝春宵

梗春花唯咕朝
臚東催也咭苑嬌梅

宮怨吟曲

五

祐霓怒左哉醜
襖羽箕炆燦醜肢

笙歌余曲唛唛
丐身西子連澄殿蘇

稔紅翠蕢菽味麝
膝佩環炆燦肢清

速涓余淡鍾情
亭沉春鎖艾梗牡丹

披曲鳳宮彈逐液
退啼金蕩笛丹擗

強彈強笛強迷
強措搥調強屢再悉

眉蛄容栖蠅路路
插双双堆侶因緣

花蒼同隊恩連
甘功世嗜婢娟買葦

連尅陞栖丕粵粵
符春積曷直諸朝

沛綠香炤拱饒
車羝路搥菓槐買色

欸挹慢指苑擗月

狀嘆霜唳雪殿楓

朶梨喧柘九重

雖眉點滅仍恁拱起

歷尤物暮朝疎率

恁君王之恚連珣

鴈紅空棘麻醯

若箕悶賭城尼悶竜

園上苑曲重清夜

閣臨春調我庭花

承恩艾戩更斜

燦麻湟王炷燂懸輪

融帳錦至尊渭渭

仍欺市斯会君王

一酉麻埃固新鑽

妬埃謨特艾塲焚春

催嘆怒吏茵眉柳

嚮花箕吏揪躡蓮

身尼梳腰為綠

拱甘艾啗婢娟買馱

蘭余朶落類山野

枉味香王者蕪台

躡如巾櫛緣兀

甘功槿丐巾厄則於

慎北翼睽於鴟怒

圖連枝杏檣花箕

狩同袂帝夕葩

搜墜七夕麻誓百年

鳥滔屯律沔臺閣

仍惘恍个浩緣鞞

強委強醜味台

朱甘功几掾拙春藍

埃疑俸艾薜艾蒺

源干箕拯蔭麻瀉

推茲亮別機丞

俸空麻化罍馱未亡

燭王者至公界世

拯燭朱典璣陰涯

閉新紅紫都鮮

主春睨梅艾仁莧斯

本色別巧身自性
嗙台巧燕已新
雙色忌鴈杳輝輝
市台提造撩的
融宮桂音沉隻膝
頃夕之買主春
樓待月躑躅夜雨
房椒冷沆如銅
朝塢淡戩梅暑歛
深固永屹如詞
網珠踰律簾玳霜擦
个飯謀拱庫拱城
艾核樛木別甍梗市
罕綠鮮分卒欣畝
循淡朴戲栢歪吏淫
居齏更鞞顛吝吝
制花朱炤蒞寅吏催
風乘涼拭肝秋風
翊奪披絆帶銅熾堆
魁冰傾塊蛭沕瀉

宮怨吟曲

痕鳳輦甘蔡魯杜
樓秦朝諫魁秋
得款刻信蒙雁的
冷透台戩孤眠
損眊曠蝕圖素女
艾禽躑悴對愁
愴為浚恣它克快
花厄蛭怒蛛於
居齏更吝娘壁桂
蔗饒扭巧琉球
痼羊車蓋靴觥孤
檜鸞雪棟禎衢這冬
齏更是踰省鐘嚶
味香寂寞臍烟深幽
極愴醜剗巖樓
屯嘆買月吏愁買花
嗙鼻朝躑吏謹魚
底瘼芑穡底初蒞鑽
巧愴厄埃底蔗饒
蔗饒明巧幽愁等諸

插月老虛牢在渚
當插悶搥絲紅
逼命悶蹙椒房麻罟
市課造園花薛外
朶紅莼梅則群撐
連閣鳳帶樓鶯
檜遊仙唉竹竹双双
悲除屯罟悉把統
底身尼韎愛絲崩
東君牢窖不情
梗花殘月逼命依春
市狀拆樓秦最怒
梗柳崩披課當絲
欺帳王狀簾牙
隘春衣唉初初酒印
悲除屯罟悉湘汜
底身尼渚北花浦
瘦公牢窖捺能
膝烟斜月批味寄生

宮怨吟曲

八

景花落月冥讓意
炤黃昏如煙狀輪
黃昏催吏昏黃
月花催吏添愴月花
愴為淚月斜埃重
愴為調花用埃輿
情愴景吏無緣
情融景意景边情尼
欺陣逾掩棟梗壁
暄噴啞啼覽外賒
怖胡括嗜車罟
碎封香可麻爐祆殘
埃疑嗜啼閑嘆吧
墮悲秋矯几孤房
永醒市覓雲夢
唏凄涼冷汽窻彩螢
提澄括嗜小隊
迎瓶粉
蘇株
鴈起

埃疑嗜鵲嚙

傷春哭何霜

冷弄市寬塢

氣直慝埃落花

嗜逐殿嚙糝

權門藩攢賊派

巧械嗜鞞權

且丕拱催艾莪

嗜彘別悉丕

啖錢拱拯恤精

拷命吏彥朱

馬花屯啐招梗

皿膏梁風流

味霍梨清淡麻

拱饒艾戕衡

婁婁啼噴鴛鴦

命固別分命

解結調啞噫

他浪局劇茄

油悉冗撻月箕

宮怨

九

朝寂寞屯癘

騷騷吏癘花烟

罔挽歌笑解

嗚械嗜哭噉

荒心火焯油

淡紅米燥燥

餘偷典景琨

茶爨渚一香

融剛翠栖丕

分蔭置羨意

生離隊望

艾辭群覽栖

况之拱濫

隴辭辭直分

寤無緣余

藩帟染吏絲

園上苑花

埃極朝蜂

源壬艾解

邊尼

情油吧少虧耳目 准房空如逐逐瀨
戩占包仍居初 淡湄火旱群恹典鬪
連尢陞固台坐重 客裙釵麻底冷泚
讐饒油唉東風 船園待爆於尾花苑
牺造化據牢麻毒 紉歇包金屋麻制
揆牺對謹事茂 悶叫艾嗜朱嫂矯唵
凡冷了尼禎斯近 訶冰輪辣粉油麻
捺的之買腋糶 牢混織糯麻罟絲崩
悉彥吟愜醒每浚 曲愁腸緜級唐絲
阮烟房洞居初 芫花並蒂諸夕渚殘

宮怨吟

十

麻量聖多端急買 俸罟悉共把為鬼
佈糶焯浚初糶 拯挽浚意麻奏御窮
暑風雨冷透固文 淡芭蕉聖說於更
边墻濕倘靡螢 壁霜喧惚烟撐爐煉
昧拯取銅壺牢泚 景蕭條噉彥羨包
愜尼買吟愜牢 又居怙景別包饒情
膝駒倘边崩余浚 仍香愁粉暈包衝
防欺動典九重 拱牢朱特鴈紅如初

天子萬年

宮怨吟畢

THAM KHẢO

1. CUNG OÁN NGÂM KHÚC. 宮怨吟曲
Ôn Như Hầu NGUYỄN GIA THIỀU soạn
bản NÔM in năm Mậu Ngọ 1918.
2. CUNG OÁN NGÂM KHÚC. 宮怨吟曲
Tôn Thất Lương Dẫn giải và Chú thích
Xuân Thu in lại bản Tân Việt (1950)
3. Bản Nôm viết tay, tư liệu của Nguyễn Văn Sâm,
trong Nhóm Văn Học Chữ Nôm
4. Bản NÔM in năm Bính Dần 1866. Phúc Văn Đường.
Thư viện Vietnam, ký số 1962.
5. Bản NÔM in năm Tân Hợi 1911.
6. Bản NÔM in năm Nhâm Tí 1912.
7. Bản NÔM in năm Nhâm Thân 1932.
8. Bản NÔM in năm Giáp Tuất 1934.
9. CUNG OÁN NGÂM KHÚC. Bản Ích Ký. Hanoi 1928,
tư liệu của Cố Giáo sư Nguyễn Khắc Kham.

[Các bản Nôm 1, 5, 6, và 7, do Alexandre Lê,
trong Nhóm Văn Học Chữ Nôm, nguyên Quản Thủ Thư
viện Trường Viễn Đông Bác Cổ Paris, cung cấp]

Lê Văn Đặng
Trong Nhóm Văn Học Chữ Nôm

